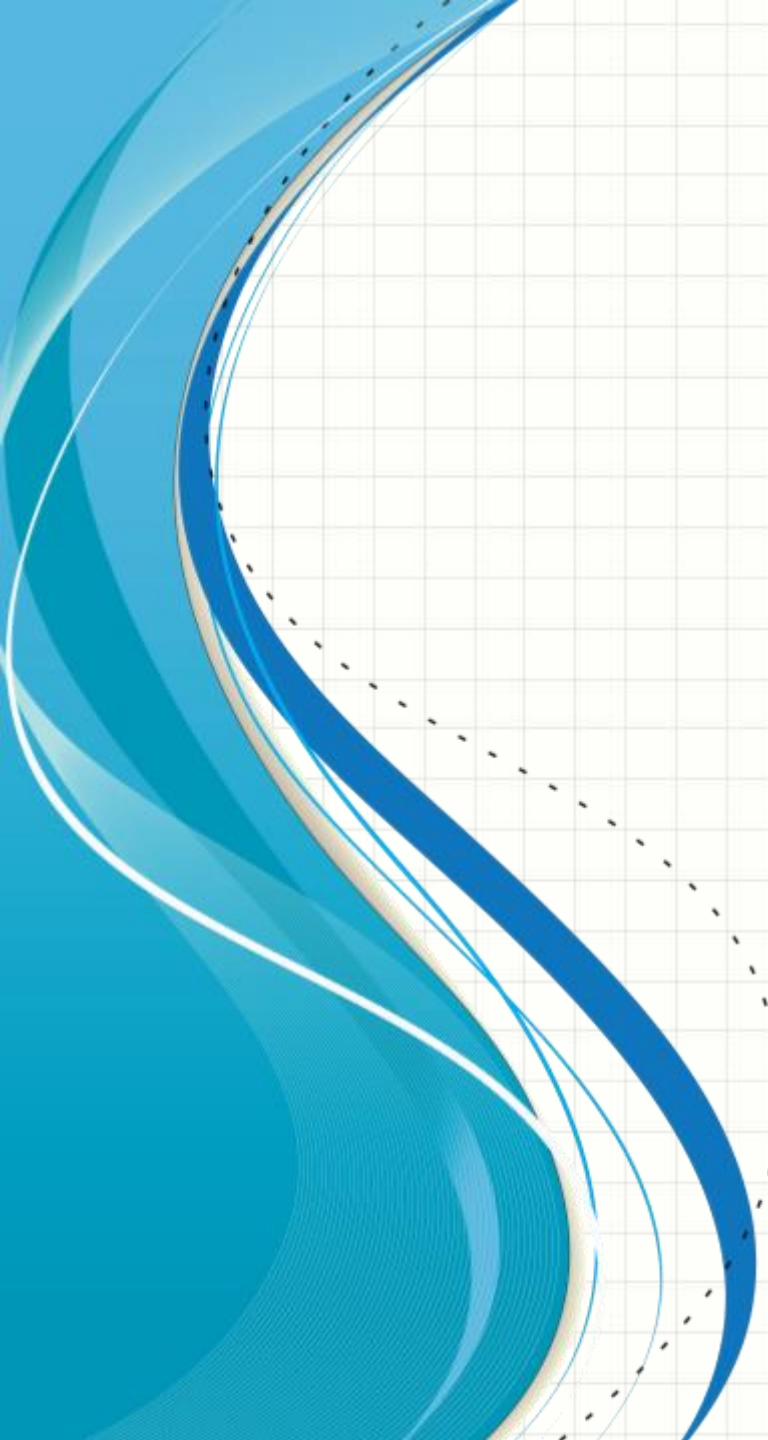

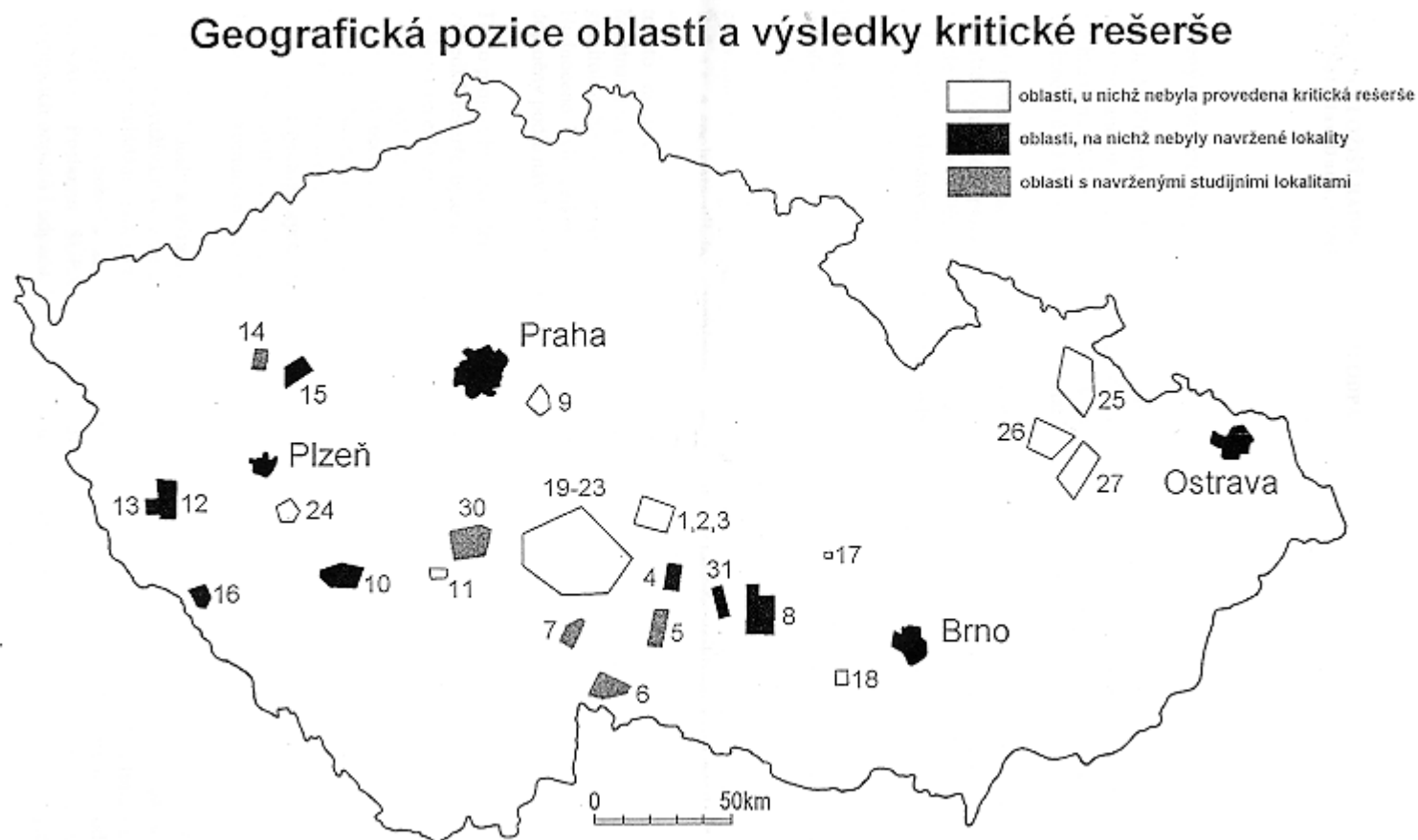

JAK SE HLEDÁ ÚLOŽIŠTĚ PO ČESKU?

Petr Klásek
za podpory Edvarda Sequense
25. října 2019
Plzeň

Trocha historie

1991 - Český geologický ústav vybírá 27 potenciálních oblastí

Trocha historie

- 1993 až 1997 - Program vývoje hlubinného úložiště – koordinuje Rada šesti
- ÚJV Řež, MPO, MH, MŽP, ČEZ a SÚJB
- 1. 6. 1997 - vznik vládní organizace Správy úložišť radioaktivních odpadů, která dostala atomovým zákonem do kompetence problematiku jaderných odpadů
- březen 2001 – na veřejnost se z Rady SÚRAO dostává seznam 8 lokalit, o nichž se diskutuje v Radě SÚRAO

VYLOUČENÍ NEVHODNÝCH ÚZEMÍ Z POHLEDU ZÁKLADNÍ BEZPEČNOSTI HÚ

EXISTUJÍCÍ VHODNÉ GEOLOGICKÉ PODMÍNKY, UMOŽŇUJÍCÍ UMÍSTĚNÍ HÚ - KROK 2

Legenda:

- žuly (granitová řada)
- trnové granodiority, yersity (durbachilova řada)
- granodiority až diority (tonalitová řada)

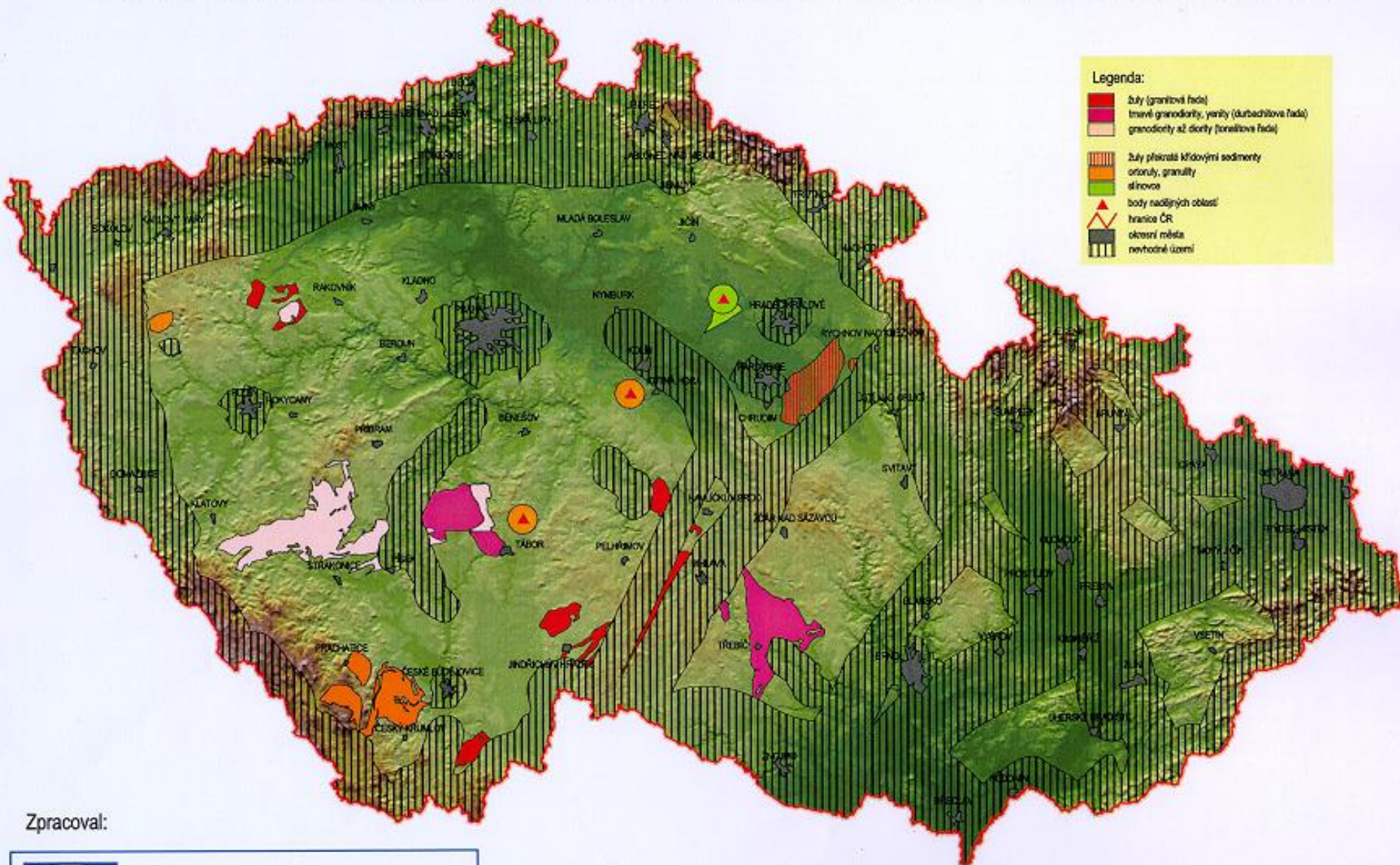
- žuly překrásné křídovými sedimenty
- oronuly, granulity
- slivovce

- body nadřizných oblastí

- hranice ČR

- okresní města

- nevhodné území

Zpracoval:

ENERGOPRŮZKUM PRAHA s.r.o.

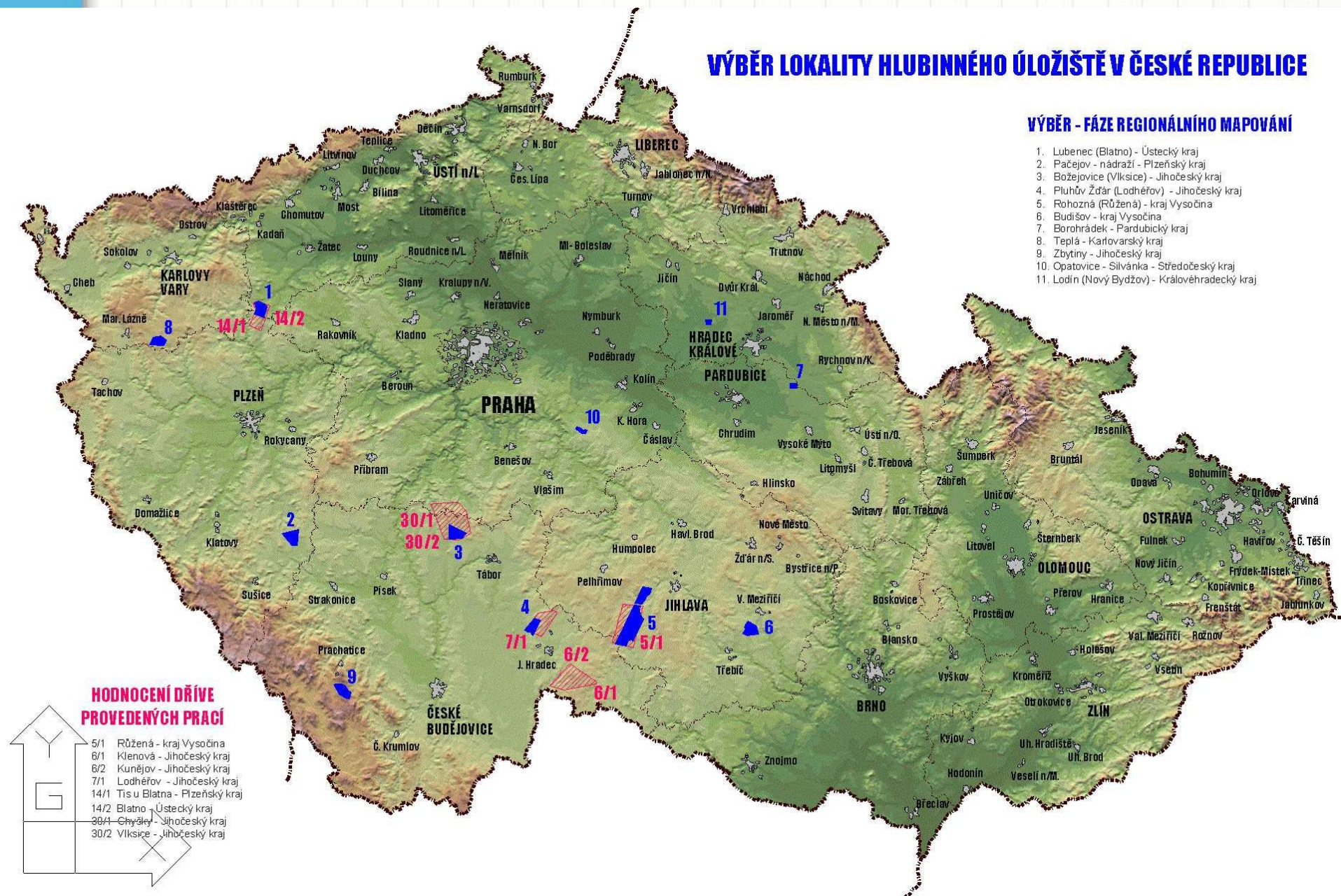
VÝBĚR LOKALITY HLUBINNÉHO ÚLOŽIŠTĚ V ČESKÉ REPUBLICE

VÝBĚR - FÁZE REGIONÁLNÍHO MAPOVÁNÍ

1. Lubenec (Blatno) - Ústecký kraj
2. Pačejov - nádraží - Plzeňský kraj
3. Božejovice (Vlksice) - Jihočeský kraj
4. Pluhův Žďár (Lodhěřov) - Jihočeský kraj
5. Rohozná (Růžena) - kraj Vysočina
6. Budišov - kraj Vysočina
7. Borohrádek - Pardubický kraj
8. Teplá - Karlovarský kraj
9. Zbytiny - Jihočeský kraj
10. Opatovice - Silvána - Středočeský kraj
11. Lodín (Nový Bydžov) - Královéhradecký kraj

HDNOCENÍ DŘÍVE PROVEDENÝCH PRACÍ

- 5/1 Růžena - kraj Vysočina
- 6/1 Klenová - Jihočeský kraj
- 6/2 Kunějov - Jihočeský kraj
- 7/1 Lodhěřov - Jihočeský kraj
- 14/1 Tis u Blatna - Plzeňský kraj
- 14/2 Blatno - Ústecký kraj
- 30/1 Chýstka - Jihočeský kraj
- 30/2 Vlksice - Jihočeský kraj

Otisk ministrů průmyslu při hledání úložiště

1998-2002: Miroslav Grégr

- 15.5.2002 - vláda přijala Grégrovu Koncepti nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem v ČR - získala jako jeden z mála koncepčních dokumentů v r. 2001 NESOUHLASNÉ STANOVISKO Ministerstva životního prostředí v procesu SEA (hodnocení vlivů na životní prostředí).
- plán na 2009 – 2015: Etapa charakterizace lokalit: „Výsledkem do r. 2015 bude zařazení dvou lokalit do územních plánů.“ //

Otisk ministrů průmyslu při hledání úložiště

2002-2003: Jiří Rusnok

- Ve vybraných šesti lokalitách první projevy nevole veřejnosti i starostů.

Otisk ministrů průmyslu při hledání úložiště

2003-2006: Milan Urban

- 2. 6. 2004 vláda na návrh ministra Milana Urbana přerušuje průzkumy pro úložiště a to nejméně na 5 let –
- reakce na značný odpor veřejnosti: jednoznačné výsledky místních referend, petic, anket a řady veřejných akcí včetně demonstrace před Úřadem vlády, nesouhlasy obecních i krajských samospráv.

Otisk ministrů průmyslu při hledání úložiště

2006-2009: Martin Říman

- Pozice MPO, 2008: *„Stát musí být schopen v odůvodněných případech prosazovat své zájmy i proti vůli jednotlivých obcí...”*
- *„Pro státy Evropské unie by podle ministra stačila dvě až tři jaderná úložiště. Přičemž nevyloučil možnost výstavby jaderného úložiště v Česku.”*
- Zadáno prověření vhodnosti vojenských újezdů.

Otisk ministrů průmyslu při hledání úložiště

2009-2010: Vladimír Tošovský

- Vznik Pracovní skupiny pro dialog o úložišti - členové obce, spolky, státní úřady, sociolog, právník, ...
- Ohlašuje konec moratoria a zahájení průzkumů.

Prověření vojenských újezdů: Boletice jako záložní lokalita

Otisk ministrů průmyslu při hledání úložiště

**červenec 2010 - listopad 2011:
Martin Kocourek**

- Navrhl do zákona motivační příspěvky pro obce za průzkumná území pro geologické práce.
- Ověřuje se lokalita Kraví hora u uranových dolů.

Otisk ministrů průmyslu při hledání úložiště

listopad 2011 - červenec 2013: Martin Kuba

- Do roku 2012 slibována dobrovolnost – SÚRAO požádá o průzkumná území jen se souhlasem obcí a na základě smluv o spolupráci.
- Na přelomu let 2012/2013 zásadní změna - průzkumná území mají být stanovena na všech 7 lokalitách i přes nesouhlas obcí. Průzkumné práce rozděleny na dvě etapy.
- Ignorace návrhu zákona o zapojení obcí vzešlého z pracovní skupiny pro dialog o úložišti.

červenec 2013 – leden 2014: Jiří Cienciala

leden 2014 – únor 2017: Jan Mládek

- 15. 7. 2016 sdělil, že průzkumy nebudou pokračovat tam, kde obce nesouhlasí a SÚRAO má zintenzivnit přípravu na lokalitách Kraví Hora a Horka, kde má souhlasy starostů.
- Po nesouhlasné reakci z obou lokalit začal brát svá slova zpět, požádal obce o vyjádření do konce září (těsně před volbami) zda chtějí spolupracovat a pak v tichosti stornoval.
- V prosinci 2016 žádá SÚRAO o prodloužení platnosti průzkumných území na všech 7 lokalitách.
- Na konci května 2016 podepsány smlouvy na vyhledávání v lokalitách Temelín – jih a Dukovany – západ.
- Neprosadil zákon o zapojení obcí do výběru úložiště.

Otisk ministrů průmyslu při hledání úložiště

duben-prosinec 2017: Jiří Havlíček

- Dokončení schválení Aktualizace Koncepce nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem.
- Nepokročila příprava zákona o zapojení obcí do výběru úložiště.

Otisk ministrů průmyslu při hledání úložiště

prosinec 2017 - červen 2018: Tomáš Hüner

- Slibována obnova práce na přípravě zákona zastavená po jeho nástupu do funkce, zůstalo u slibů.
- SÚRAO stahuje žádosti o prodloužení platnosti průzkumných území a otevírá nové kolo sporů rozhodnutím požádat o stanovení nových průzkumných území pro zvláštní zásahy do zemské kůry na 9 lokalitách.

Otisk ministrů průmyslu při hledání úložiště

červen 2018 - duben 2019:

Marta Nováková

- Zastavení výběru lokalit 9 na 4, protože chybí data
- Odvolání ředitele SÚRAO Slováka, jmenování Prachaře
- Konec utajování závěrečných zpráv a sliby dalších změn

Otisk ministrů průmyslu při hledání úložiště

**duben 2019 - :
Karel Havlíček**

- Trvá na termínech – výběr 4 lokalit do poloviny roku 2020, finální lokalita do 2025
- SÚRAO stahuje žádosti o nová průzkumná území
- MPO předkládá návrh zákona o zapojení obcí do výběru úložiště

Proces hledání úložiště v r. 2019, dle vlády:

1. etapa vyhledávání – do r. ~~2017~~ ~~2018~~ ~~2019~~ 2020

od r. 2016

Výzkumy
Polygon EDU-západ

Výzkumy
Polygon ETE-jih

Lokalita
pro 2. etapu

Lokalita
pro 2. etapu

Lokalita
pro 2. etapu

Lokalita
pro 2. etapu

2. etapa vyhledávání – ~~2018~~ ~~2019~~ 2020 až 2022

2022 až 2025

Kandidátní
lokalita 1

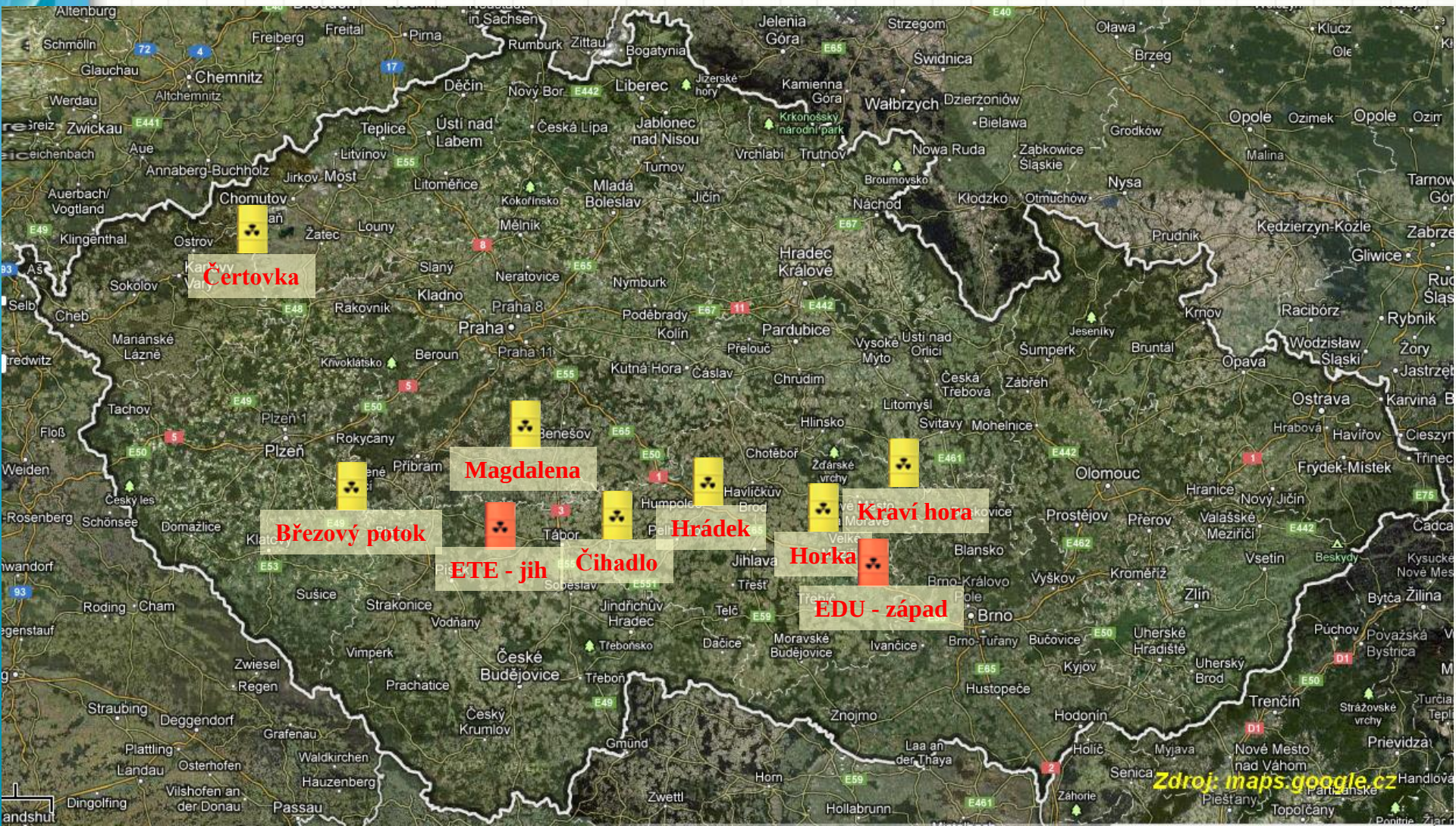
Kandidátní
lokalita 2

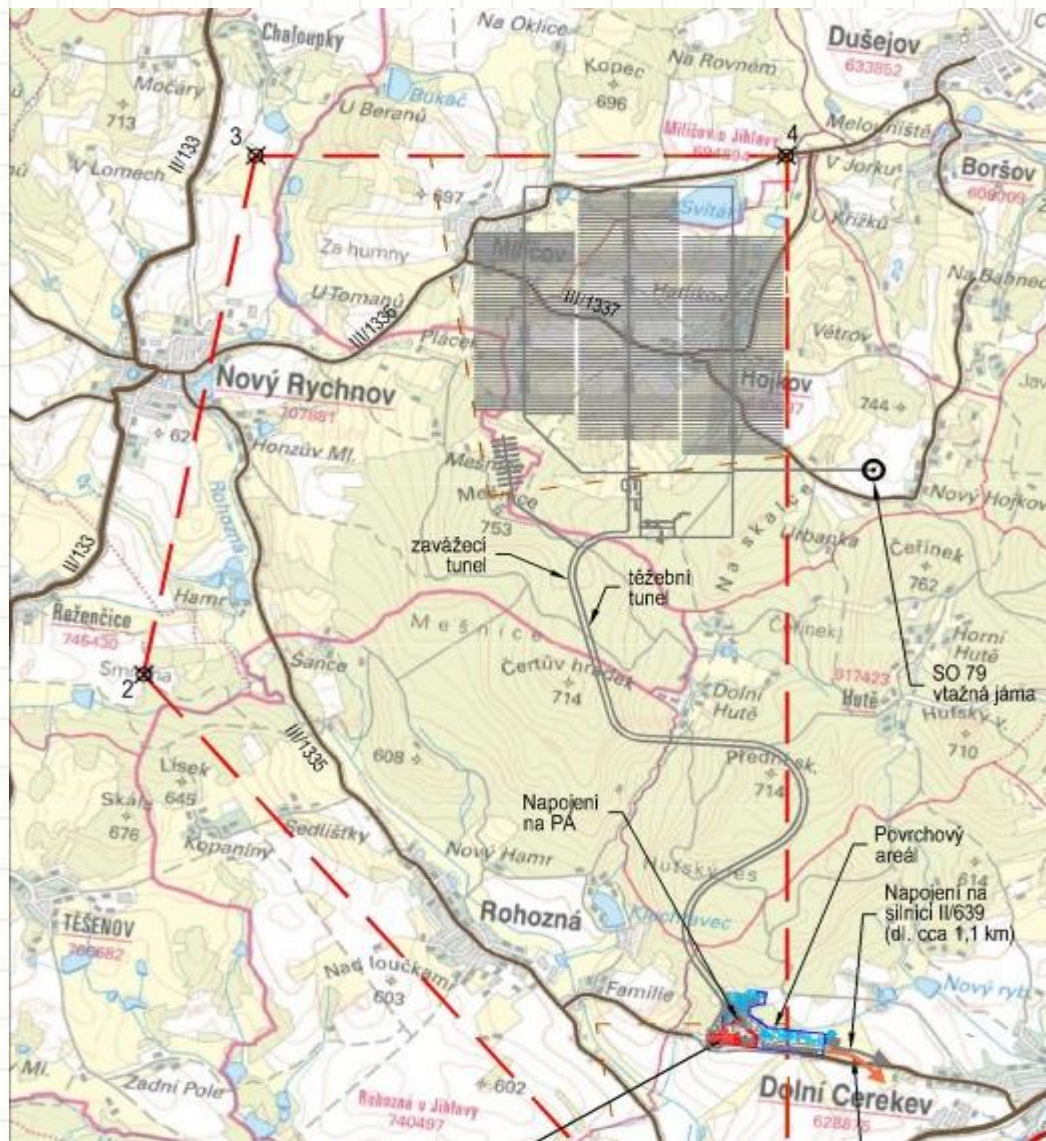
2025

Finální
Lokalita

Lokality pro úložiště v ČR v roce 2019

Cílem zprovoznit do roku 2065 hlubinné úložiště

Vyhořelé jaderné
palivo: 4-10 tisíc
tun?

Odpady z
vyřazování
jaderných
elektráren

Institucionální
Odpady

Koncepce nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem

- První schválena v roce 2002 navzdory nesouhlasnému stanovisku MŽP v procesu SEA (hodnocení vlivů na životní prostředí).
- Aktualizovaná dokončena v červnu 2013, vládou schválena až v listopadu 2017 (po vytýkacím řízení EK a po SEA).
- Na základě doporučení Evropské komise koncepce letos doplněna a bez veřejné diskuse schválena vládou 26. srpna 2019.

Chyběla a dosud chybí seriózní debata o dalších reálných variantách řešení problému našich jaderných odpadů.

Platforma proti hlubinnému úložišti návrhu zákona vytýká zejména:

- Navržená míra zapojení obcí a veřejnosti do procesu rozhodování o výběru lokality pro úložiště je naprosto nedostatečná. Skutečně efektivní může být jen tehdy, pokud obce či veřejnost mohou ovlivnit, zda v dané lokalitě vůbec bude proces pokračovat. To lze zajistit jedině uložením povinnosti Správy úložišť vyžádat si před zahájením konkrétního řízení souhlas dotčených obcí.
- Předložený návrh věcného záměru téměř zcela opomíjí zapojení veřejnosti a dělá z občanů obcí prakticky pouhé staty při povolovacích řízeních.

Platforma proti hlubinnému úložišti návrhu zákona vytýká zejména:

- Návrh neřeší postupy při vyhledávání lokality pro úložiště, které by zabránily jejich častým účelovým změnám, jaké se donedávna děly. Rovněž by bylo vhodné zakotvení kritérií pro jednotlivé fáze procesu výběru do zákona.
- V návrhu chybí jakýkoliv pokus o nastavení systému kompenzací pro celý proces vyhledávání a výběru lokality pro úložiště, jeho povolování a následný dlouhodobý provoz.

Petr Klásek, starosta Chanovic a mluvčí Platformy proti úložišti, obce a občané hájí svá práva:

„S úložištěm nespěchejme, udělejme to pořádně. Po zákoně, který by zajistil práva obcím a lidem v nich žijících, voláme od počátku. Opětovně si uvědomujeme mimořádnost, ojedinělost, nebezpečnost a dlouhodobost uvažovaného úložiště. A je zde zvyšující se tlak na zužování lokalit. Nejprve se musí určit obecná závazná pravidla a podle nich teprve postupovat. Ne, naopak.“

Petr Klásek, starosta Chanovic a mluvčí Platformy proti úložišti, obce a občané hájí svá práva:

„Letos je to 30 let od zániku komunistického režimu udržovaného za podpory okupačních sovětských vojsk. Jednání řady pracovníků SÚRAO a státních úřadů mi připadá, jakoby na mne dýchal tvrdý bolševik.

Řešení, jak a kam s radioaktivními materiály (odpady) je pro naše občany též zkouškou demokracie v naší vlasti“

Protesty trvají

Protesty trvají

Platforma proti hlubinnému úložišti, obce a občané hájí svá práva

Založena v červnu 2016. Je dobrovolným, neziskovým společenstvím obcí a spolků. V této chvíli 47 členů, z toho 32 měst a obcí a 15 spolků.

www.platformaprotiulozisti.cz

Platforma proti hlubinnému úložišti, obce a občané hájí svá práva

Cílem Platformy je prosadit takový způsob hledání řešení problému vyhořelého jaderného paliva a radioaktivních odpadů, který bude otevřený, průhledný a v němž obce a veřejnost budou mít zákony dostatečně garantované možnosti hájit své oprávněné zájmy.

- www.platformaprotiulozisti.cz

Jak dál s vysoceradioaktivními odpady?

Řešení musí:

- ☢ **Být proveditelné**
- ☢ **Garantovat dlouhodobou bezpečnost**
- ☢ **Být akceptováno veřejností, zejména dotčenými obyvateli**
- ☢ **Ctít možnost pro naše potomky způsob ukládání změnit**

Jak dál s vysoceradioaktivními odpady?

K tomu je zapotřebí:

- Proces předem definovat tak, aby byl objektivní s využitím nezpochybnitelných kritérií výběru, zcela transparentní a umožňoval kontrolu postupu pomocí nezávislých, obcemi vybraných odborníků.
- Přijmout zákon, který zajistí, aby obce i veřejnost mohly účinněji hájit své oprávněné zájmy při rozhodování o nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem.

Zpoždění v řádu jednotek let neznamená nic oproti požadavku na bezpečnost po statisíce let. Zodpovědný postup dnes je naší zodpovědností vůči potomkům.

Děkuji za pozornost!

Mluvčí Platformy

Petr Klásek, tel.: 606 745 795, mail: obec.chanovice@email.cz

Sekretář Platformy

Edvard Sequens, tel.: 602 282 399, mail: edvard.sequens@calla.cz